

„ПАЗЕТЕ ТАЛАНТЛИВИТЕ”

(Стефан Йорданов и Галина Худа Кули – балетни педагози)

Росица Йорданова

***Резюме:** В доклада са разгледани трите органично свързани проекта, амбицирани от идеята Варна да стане център на балетното изкуство: за художественото израстване и утвърждаване на балета на Варненската народна опера; за организацията на професионално балетно образование и за първия в света Международен балетен конкурс във Варна. Хореографите - педагози Галина Худа Кули Йорданова и Стефан Йорданов са не само инициатори и автори на тези проекти. В периода 1960-1984 година те основополагат изграждането им. Ценностите, чиито носители са те като личности и творци, са безспорно педагогическо наследство в балетното изкуство и художественото образование, чието цялостно проучване е предсящо.*

***Ключови думи:** школата на руския класически балет, балетно професионално образование с център Варна, балетна студия, експериментален балетен клас, Международен балетен конкурс*

ВЪВЕДЕНИЕ

През 1998 година по повод на варненския балетен конкурс Ана Александрова написа тревожно: „жалко, че не винаги съумяваме да съхраним създаденото и още по-малко – най-достойните създатели”. [1] Изборът на темата „Стефан Йорданов и Галина Худа Кули – балетни педагози” е провокиран от изключителната перспектива и жизнеспособност на иницирираните от тях художественокултурни и педагогически проекти, които им отреждат правото на „достойни създатели”.

С името на Стефан Йорданов (1924-1994) се свързва първият в света **Международен балетен конкурс**. В регламента на конкурса откриваме амбициозната мисия обоснована

от Стефан Йорданов. Ключовите думи в тази мисия са: **състезание, млади балетисти, цял свят, балетни школи**. Примите Галина Уланова и Алисия Алонсо не само подкрепят идеята на начинателите, но участват във всяко негово издание. През 2014 година Международният балетен конкурс има в биографията си половин век и 25 издания.

Началото на **професионалното образование по класически балет във Варна** се поставя в средата на отминалия 20в. Първите са Галина Худа Кули и Стефан Йорданов, които организират първото балетно студио към Варненската народна опера и първия експериментален извънстоличен клас за професионално образование по класически балет. В днешния ден на художественото

КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО НА ВАРНА

образование Националното училище по изкуствата „Добри Христов” продължава да обогатява създадената традиция.

Над тридесет съвременни, класически и български балетни постановки в периода 1960-1965 доказват успешно избория **нов път на варненския балет**. Сред тях се открояват „По пътя на гърма”, К. Караев (1960), „Раймонда”, А. Глазунов (1971), „Спартак”, А. Хачатурян (1977), „Чиполино”, „Корсар”, А. Адам (1968), „Сребърните пантофки”, П. Хаджиев (1962), „Имало едно време”, П. Хаджиев, „Шопениана”, М. Фокин (1963), „На живот и смърт”, Ж. Леви (1966), две редакции на „Жизел”, Адам (1965), „Ромео и Жулиета”, С. Прокофиев (1978), „Брегът на надеждата” (1964), „Доктор Ох Боли”, В. Морозов (1967), „Хайдушка песен”, Ал. Райчев (1976), „Пепеляшка”, С. Прокофиев, (1975), „Копелия”, Делиб (1979), „Зле опазеното момиче”, Хертел (1980), „Лешникотрошачката”, Чайковски (1969), „Хиляда и една нощ”, Ф. Амиров (1983), „Бахчисарайския фонтан”, Б. Асафиев (1984), „Ромео и Жулиета” (1978) , П. Чайковски, „Ессе Нотто”, А. Пиацола (1981) и др.

Целта на доклада е да провокира понататъшното изследване на наследеното оригиналното художественопедагогическо творчество на ункалния тандем Галина и Стефан Йорданови. Това е един от множеството въпроси, на които предстои да се търсят отговори от пишещите културната история на близкото минало на Варна. За да

се възстанови в своето богатство и цялостност образът *„на две обединени в единен художествен възглед личности, еднакво зависими и еднакво свободни в самостоятелността си”* по думите на Галина Худа Кули Йорданова.

Ценен източник на информация за художествените постижения на балета на Варненската народна опера в периода 1960 – 1984 са монографиите посветени на историята на българското балетно изкуство, публикациите в специализирания печат. В изследванията на историята на българския балет на Ана Александрова, Т. Попов, Е. Митова, публикациите на Теодоси Теодосиев, Виолета Консулова високо са оценени постиженията на варненските хореопостановчици и педагози в контекста на развитието на родното балетно изкуство. В някои от съвременните публикации на Красимира Петерман например е предоставена възможност на техните ученици да споделят своите преживявания в „школата на Галина и Стефан Йорданови”, на която принадлежат.

Варненската артжурналистика отразява и документира нелекия път и голямата заслуга на Галина и Стефан Йорданови за *„развитието на варненския балет като самостоятелна художествена единица” за неговия „възход и разцвет”*, за историята *как израства творчески, придобива популярност и национално признание*. Доказателствата откриваме в изключително ценното изследване на Теодора Станева на тема „Творчески профили на Стефан

КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО НА ВАРНА

Йорданов и Галина Худа Кули Йорданова – хореографи и балетни педагози” (2010). Възпитана в ценностите на тяхната школа, авторката успява да проследи творческата биография на балетмайсторите като част от духовната биография на Варна върху публикации в регионалния печат в периода 1960 -1984 година.[10]

Заслуга за създаване на корпус от материали, съдържащи педагогическата дейност на Стефан Йорданов и Галина Худа Кули Йорданова, има д-р Светла Трайкова, която е не само тяхна възпитаничка, но и продължител на делото им в качеството си на заместник директор на НУИ „Д. Христов”. Неин принос е прецизното представяне на биографията на Международния балетен конкурс в нарочна публикация „Международният балетен конкурс в град Варна – танцово предизвикателство”.[11]

През 2008 година излиза книгата на Илиона Василева „Международен балетен конкурс – Варна 1964 - 2006”. В уводните думи на доц. Емил Димитров, Председател на Фондация „МБК – Варна”, трудът на авторката е оценен като „стойностен, с професионализма на историк - изследовател”, който „впечатлява със своето дръзновение. Авторката запълва една изключителна празнина в специализираната литература за балетното изкуство”[2] Представени са поименно и с биографични данни главните действащи лица в единствената световна олимпиада на балетното изкуство: участниците, състава на журито,

наградените и лауреатите от Първия – 1964 до Двадесет и втория балетен конкурс – 2006 година. Техните преживявания, оценки и мнения, документирани в множеството проучени от авторката публикации, възкресяват духа на сцената на Летния театър, огъня на олимпиадата, публиката от цял свят.

В статията на Румен Чардаклиев „Варна – 50 години „Европейска и световна столица на балета – 1964 - 2014” 26-ти Международен балетен конкурс „Варна - 2014”) авторът оценява назначението в Операта на Стефан Йорданов и Галина Худа Кули и откриването на техния първи творчески сезон като *„началото и на продължителен „звезден” период (1960)”* Две години по-късно *„тяхното талантливо и професионално ръководство е отличено на поредния III Национален преглед в София през 1962 на оперните и балетни театри, където се отбелязва тази оригинална постановка („По пътя на гърма”, Кара Караев) и цялостното професионално израстване на Балета”*. Авторът открива във високото признание най-важната предпоставка през 1964 година Варна да стане първият световен балетен център. *„Именно това авторитетно признание и издигнатата вече престижност на балета в национален мащаб е една от предпоставките, Варна да бъде избрана и за I балетна Европейска и световна столица на първия в Европа и света – Международен балетен конкурс – „Варна 1964” провел се и на най-красивата лятна*

КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО НА ВАРНА

балетна сцена – Летния театър на Варна и България”[12]

ЦЕННОСТНОТО ПОСЛАНИЕ В ПЕДАГОГИЧЕСКОТО НАСЛЕДСТВО НА СТЕФАН ЙОРДАНОВ И ГАЛИНА ХУДА КУЛИ ЙОРДАНОВА

Поставянето във фокуса на изследването на педагогическия принос на Стефан Йорданов и Галина Худа Кули Йорданова е опит да се изведе **образователната мисия**, която е във фундамента на трите художественокултурни проекта: индивидуалното развитие на талантите на всеки балетист и на балетната труппа на варненската опера; участието в Организационния комитет и Международното жури на Международния балетен конкурс, за да се утвърди не само като сцена за изява и състезание на младите, но и като възможност за диалог между ръководителите – хореографи, представители на най-силните балетни школи в света. Езикът на балета приобщава варненци в диалог между култури, диалог без превод и без арбитър. Самите Стефан и Галина Йорданови са граждани на света: и двамата завършват балетмайсторство в Москва, ГИТИС, школата на руския класически балет, в класа на проф. Леонид Лавровски; и двамата усвояват специфичните за тази школа образователни ценности: **„неуморен, непрекъснат, вдъхновен труд – основа за майсторството на балетния актьор**”, за да ги приложат във варненската си творческа дейност.

Измежду документите, които могат да насочат към отговорите на въпроса за образователната мисия и спецификата на създадената балетна педагогическа школа на Галина Худа Кули и Стефан Йорданов, избрах автобиографичните жанрове: *публикувани интервюта, разговори водени от журналисти и автори на история на българския балет, автобиографията и авторски статии на Ст. Йорданов*. В тях са съчетани органично амбициозни обществени и съкровено лични високи критерии, устременост към успеха в балетното изкуство, присъщи на тяхната школа.

Какви са изискванията към балетните изпълнители, кои са образците в балетното изкуство са въпроси, които насочват към ценностите на школата, която следват. Руският класически балет определя творческите и педагогически цели на „творческия тандем”. В интервю, публикувано в книгата *„Среци с балетни дейци”*[8] Галина Йорданова споделя, че нейните образци в балетното изкуство са **„Талантливите представители на руската школа”**. Тя отделя сред тях Алмас Заде и Ирина Михайличенко, които са **„строги и взискателни, същевременно майчински ласкави и грижовни... В ГИТИС мои любими професори бяха Н.И.Тарасов, М.М.Габович, А.М.Месерер, М.А.Кожухарова, Е.П.Герт, М.В.Рождественская, Т.С.Ткаченко”**. Думите на Николай Тарасов **„Уважавай повече този, който ти казва сурово истината в очите, а не деликатния, който ти я спестява с усмивка, за да ти е**

приятен”. На въпроса „Кои качества цените у балетните артисти?” отговорът на Г.Йорданова е *„Ума и интелекта. Близко четвърт век работа с варненските балетни изпълнители. Талантливи, трудолюбиви и всеотдайни в работата си. Мили спомени ме свързват с Екатерина Илиева, Здравко Халачев, Шони Георгиева, Росица Минчева, Юлияна Велева, Маргарита Градечлиева, Веска Груева, Светломира Михайлова, Маргарита Арнаудова, Людмил Бубов, Константин Илиев, Катя Чеимеджиева.”*

За Ст. Йорданов българските балетни педагози Атанас Петров и Вера Александрова и руските проф. Леонид Лавровский, Л.В. Якобсон, В.И. Вайнонен са образци, заради тяхното *„самоотдаване, неизчерпаемата им любов към изкуството. Те ми показаха вярната посока в творческия процес”*. Както Г. Йорданова, така и Ст. Йорданов отговарят на въпроса за качествата, които ценят у балетните артисти, като ги свързват персонално с имената на техните възпитаници: *„С право мога да наричам варненските балетни артисти наши възпитаници – те израстнаха от най-ранна възраст като наши собствени деца. Ценя у тях танцувално-пластическите и техническите качества, театралната им култура, професионалното съзнание и етика”*. И двамата ценят творческото сътрудничество с „водещите изпълнители на софийския балет – Красимира Колдамова, Вера Кирова, Калина Богоева, Маргарита Траянова, Емилия Кирова, Цвета

Джумалиева, Бисер Деянов. *Истинска радост изпитвах от тяхното уважение към съвместния труд, от високото им съзнание в репетиционния процес.”* - казва Ст. Йорданов. Като „ползотворно” определя Г. Йорданова сътрудничеството със свеовноизвестните звезди Ева Евдокимова, Дайана Бел, Реда Шета, Имре Дожа, Ивелин Харт от Канада, носителка на златен медал от Международния балетен конкурс във Варна. Най-често употребяваното в речника на Г. Йорданова е качеството-ценност „талантлив”. За да бъде един балетен спектакъл сполучлив, той трябва да бъде *„талантливо замислен, талантливо съчинен, талантливо поставен, талантливо отрепетиран, талантливо изпълнен”*. На баналния въпрос „Творческите ви планове и мечти” Г. Йорданова отговаря: *„Желая да работя пълноценно, творчески ”*. Не е трудно да разберем, че „*работа*” е синоним на „*живее*”.

Изведените ценности са в ядрото на педагогическата дейност на хореографите, те са определящите за техните начинания: *детско-юношеската балетна школа - студия към Варненската народна опера; професионално балетно образование в експерименталните класове към Държавното музикално училище „Добри Христов”, Варна; приобщаването към балетния конкурс, който едновременно е школа и състезание на образци, резултати на успешните школи по балетна педагогика.*

КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО НА ВАРНА

Въпросът: *Какво професионално образование трябва да получат балетните артисти, къде и кога?* става съдбовен за варненското битие на хореографите – педагози. Началото е 1960 година. Целта на Детско-юношеската балетна студия към операта е формулирана от Стефан Йорданов по следния начин: „*да открива и подбира способни деца, да ги обучава и подготвя. Най-изявените от тях след време постъпват в експерименталните класове на филиала на Държавното балетно училище открит във Варна*”. В проекта се поставя акцент върху по-нататъшната перспективата за индивидуалното артистично развитие в надграждаща образователна структура. Обучението включва учебни занятията като в рамките на един академичен час учениците усвояват основите на класическия танц. ”*За първи път в страната – казва Ст. Йорданов, сформирахме такъв клас, в който за четири години вместо за девет (както е в хореографското училище в София), по специална програма, изработена от нас, се подготвят балетни кадри*” [3]. За експерименталните класове на филиала към Държавното балетно училище във Варна те създават авторски програми, оригинална методика, въвеждат учебни дисциплини, които възпитават балетна култура.

Стефан Йорданов аргументирано защитава своята стратегия за професионалното балетно образование. В статия озаглавена „Варна – център на професионално балетно образование”[5] той пише „*Да се*

утвърждава гледището, че Варна би могла да бъде средище на професионално балетно образование , е леко, и трудно. Защото твърде много са сериозните балетни проблеми у нас, а някои от тях все още са спорни. Аз нямам за цел да се спирам на особеностите и същността на тези проблеми... главният от главните сред тях – системата и практиката на професионалното балетно образование... В чужбина то е възникнало отдавна, усъвършенствало се е заедно със сценичното танцуwalно изкуство... в които се обучават и възпитават млади балетни артисти. Беше създаден само един експериментален клас, който действително позволи да се експериментира най-полезната бъдеща форма на професионално балетно образование в нашия град. За резултатите от работата в тоя клас говориха ежедневните оценки на успеха по специалните балетни предмети, които винаги го определяха като клас-първенец на Държавното хореографско училище. Експериментът потвърди два обективни извода: първият от тях бе, че при условията и базата, които предоставят Държавното средно музикално училище и Варненската народна опера, може успешно, с много добри резултати да се подготвят професионални балетни артисти. Вторият извод бе, че най-подходящата учебно-методическа и административно-организационна форма за подобна дейност може да бъде балетния отдел към Музикалното училище, в който да се набират, в

зависимост от нуждите, както експериментални класове – със съкратен срок на обучение, така и редовни за млади балетни артисти.”

Съществени стъпки в стратегията на Стефан Йорданов са предложението за решение на Комитета за изкуство и култура „да се открие отново един експериментален клас” и за изграждане на „великолепна самостоятелна оперна сграда.” Културната перспектива на Варна се определя от „задачите, които ще се поставят пред балета”, които „ще бъдат по-мощни, а нуждите на фестивалите, на международния балетен конкурс, на богатия културен живот на града – по-големи”. Финалът на статията е връщане към целта: „Така Варна ще се превърне в средище на професионално балетно образование!”

В разговор с журналистката Мария Долапчиева хореографите-педагозите формулират и задачите, които ще могат да решат с подкрепата на Окръжния съвет за култура и новосъздадените районни съвети за култура, за да се утвърди „варненски балетно-педагогически център”[4]. В основата на тяхната аргументация са резултатите от анализа на експерименталния клас. „Експерименталният клас към Музикалното училище има абсолютно същата програма като редовните класове в Балетното училище в София, но проблемът е друг: ние набираме една паралелка, която минава петгодишното обучение - от осми до дванадесети клас. А възпитанието на

младия балетен артист зависи много от възрастовите етапи, от чисто физиологическото му развитие. Методиката отчита особеностите на тези възрасти. **Във Варна не можем да създадем редовни класове към Музикалното училище и по този начин сме лишени от възможността да въздействаме в най-решаващите етапи за пластическото развитие на детето, когато то трябва да танцува не по 45 минути всеки ден, както е в школата, а часове наред по определена програма. Сега започваме след седми клас, по средата на пубертета и започваме със закъснение да се намесваме и въздействаме върху особеностите и спецификата на всичко онова, което се е проявило като структура и даденост...”** Галина Худа Кули Йорданова допълва: „Споделям неговите търсения, още от времето, когато бяхме студенти. Затова и решително промених живота си като дойдох в България. **Във Варна ни покани тогавашния директор на операта Емил Трифонов, който ни създаде условия за плодотворна работа. Много от нашите възпитаници отидоха в София, затова замислихме да създадем местни кадри, които периодически да попълват състава – първоначално той беше едва от 18 души... Целта е младите балетисти не само да разбират нашата методика, а и да свикнат с нея така, че когато дойдат в театъра да влязат в един колектив на единадесетници. Единомислие, еднаква естетическа платформа”.** Това е на-

---

КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО НА ВАРНА

важното условие – изпитание за принадлежност към школата.

Автобиографията на Стефан Йорданов, написана през 1984 година, когато все още е главен балетмайстор – режисьор при Варненската народна опера, е своеобразна ретроспекция на творческия му път. От първия сезон постъпил на работа във Варненската народна опера, оценявах колко би помогнал за израстването на българския балет един международен балетен конкурс, който да се провежда периодически у нас във Варна, аз започнах да досаждам на ръководните другари на обществеността в града с внушения, проекти и уговорки да съдействат за организирането на такъв конкурс. Още с първите му прояви - 1964 година аз разбрах, че съм се поставил в затруднено положение да се боря и преодолявам конкуренцията, която той създаде за варненските балетни артисти и нас самите. Международният балетен конкурс във Варна повиши неимоверно художествения и естетически критерий на местния масов зрител и, за да може варненската балетна художествена продукция да го задоволява, трябва да се работи мъжки”[6]

В книгата „Варненския балет – прелудие и триумф”[7] са публикувани и спомени за хореографите – педагози от техни успели възпитаници. „Благодарение на Йорданови-казва Любомир Кацаров, малочислената балетна група при операта във Варна... скоро се превърна в един жизнен, самостоятелен балетен

състав... Работеше се много, от сутрин до вечер (особено солистите). Под ръководството на Галина и Стефан Йорданови имаше балетни спектакли по два пъти в седмицата... Йорданови бяха сред инициаторите за провеждането във Варна на международния балетен конкурс и балетния семинар. Стефан Йорданов беше няколко пъти член на международното жури на престижния конкурс, а Галина Йорданова даваше и допълнителни уроци на участници от конкурса. През това напрегнато време те продължаваха своята дейност с варненския балет като балетни педагози и репетитори. Галина беше страхотен работохолик. Непрекъснато беше в балетната зала. Двойката държеше много на дисциплината и бяха взискателни до краен предел в работата си... У мен са останали само хубавите, прекрасни спомени от нашата съвместна, плодотворна работа. Те ми дадоха много и ме утвърдиха като премиер – солист на варненския балет. За това съм им благодарен за цял живот”.

„Стефан Йорданов беше високо интелигентен човек. Още с първия урок той искаше да разберем, че да се постигне успех са много важни – съсредоточението, ежедневиия тренинг и жертвоготовността в името на изкуството... Галина даваше много сложни силови упражнения, беше много взискателна и изискваше бърз напредък”
(Красимира Алексиева)

КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО НА ВАРНА

Лиляна Зидарова съумява кратко да състави педагогическия профил на балетната школа: *„При Йорданови се работеше по руски - без почивка. Отначало ни беше много трудно, но после свикнахме да работим по този метод. Никой не знаеше колко много повторения правехме, но кой се интересува от междинните процеси – крайният резултат беше важен, финалът и той беше красив. Когато излизахме на сцената публиката ни аплодираше и казваше „Какъв прекрасен балет”. Тези комплименти заслужихме благодарение на изключителната подготовка, която получихме от Йорданови и на нашата всеотдайност към балета. Понякога негодувахме. Но ние българите сме такива – когато започнем да се издигаме, мислим, че знаем повече от своите учители и някои, за съжаление престанаха да ги уважават”*. По-често Галина и Стефан Йорданови са възприемани като „много добри професионалисти”, „даровити специалисти”, „даровити педагози”, но, „с трудни характери”.

Мнението на Маргарита Йолова обяснява „началото на края” на едно дело. *„Всички знаем, че сем. Йорданови имат голяма заслуга за издигане нивото на варненския балет. Те бяха много талатливи, но не успяха да сплотят колектива. Развиха една болна конкуренция, която доведе до разделение и егоизъм сред членовете на балетната трупа. Йорданови искаха да създадат свои кадри, които да имат техния почек и стил и не обърнаха достатъчно внимание на заварените,*

обучени балетни артисти. Мене например ме слагаха често на последната редица в ансамбъла или просто ме игнорираха. Това отблъсна много хора. Хора с големи знания в балета, предани на изкуството, започнаха да напускат балетната сцена на Варна... ”

Ще се върна към текста на Ана Александрова: *„Ролята на Галина и Стефан Йорданови за възхода на варненския балет е безспорна. И огромна... Но понякога идва време, когато без логика талантиливи създатели са отстранени от своите творения. И от театъра, в който са вградили най-ценното от себе си.”*

Не бих си позволила да използвам написаното от Ана Александрова като тъжен епilog на моя текст. В нейната оценка откривам перспективата на изследователски дискурс, който ще стартира от **резултатите на тяхната дейност - безспорната, огромна роля за възхода на варненския балет, вграждането на най-ценното от себе си**. Целта е да се систематизира, проучи и анализира педагогическата школа на Галина и Стефан Йорданови като живо наследство в съвременната култура на Варна.

Цитирана литература

- 1.Александрова, А. „Българският балетен театър” С.,1998, с. 380-381
- 2.Василева, Ил. Международен балетен конкурс – Варна 1964 – 2006, В.,2008, с.5
- 3.Венецианов, Ст. „Урок по изящество”. В: в. „Народно дело”,бр.288, 8 дек.1968

КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО НА ВАРНА

4.Долапчиева, М. „Не у всеки е този свищен огън...” В: в. „Народно дело”,бр.73,6 май,1980

5.Йорданов, Ст. „Варна – център на професионално балетно образование” В: в. „Народно дело”,бр.228, 23 ноември,1975

6.Йорданов, Ст. Автобиография, Приложение №1. В: Станева, Т. „Творчески профили на Стефан Йорданов Галина Худа Кули Йорданова – хореографи и балетни педагози” Варна, 2010 (ръкопис).

7.Петерман, Кр. Алексиева „Варненския балет – прелюдие и триумф”, поредицата „Варненци по света и у нас”, с.44-49

8.Попов,Т., Е. Митова „Срещи с балетни творци”,С.,1987, с.61-65

9.Попов,Т. „Отново за българските звезди”С.,2009, с.38-40

10.Станева, Т. „Творчески профили на Стефан Йорданов и Галина Худа Кули Йорданова – хореографи и балетни педагози”, В.,2010

11.Трайкова, Св. „Международният балетен конкурс в град Варна – танцово предизвикателство” В: сб. „Българската култура и европейският ХХ век”, 16 лятна научна среща 20 – 22 юни, 2008, изд. Община Варна

12.Чардаклиев, Р. „Варна – 50 години „Европейска и световна столица на балета – 1964 - 2014”, 26 –ти Международен балетен конкурс „Варна - 2014” В: сб. Известия на

Съюза на учените – Варна „Културното наследство на Варна’ 2013”, с.33-34

За контакти:

Проф. д-р Росица Йорданова
ВСУ „Черноризец Храбър
rossoid@yhoo.com